

Nepodobno se depati ne takoju. Preputnici se pismi, egzisti itd. Ali ne, očimomu čimliku i pa dogovora. Isto tako je i prilezi. Noći se dalju poštakom na poštalicu (zasebno portale) na administraciju "Naše Sloga". Ime, prezime i najbliži postri valja tečno smatati.

Kome krit nedodje na vrište, nema te javi odpravnitvu u otvorenim pismenim, za koje se ne plaća poštanski, ako se izvana napise: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom ratiti male stvari, a noseći sve pokvari. Nar. posl.

Poziv na predplatu.

Pošto je nastao početak drugog tečaja godine, pozivljemo ovim sve naše čitatelje, koji se nisu za cijelu godinu predplatili, da čim prije predplatu ponoviti izvole.

Upozorujemo napose one čitatelje, koji nam nisu za ovu godinu jošte nista poslali, da nam predplatu bez odvlačno pripošalju. One pak, koji nam duguju i više, nego li za jednu godinu predplatu, sjećamo na njihovu svetu dužnost napram našem listu.

Ovim stavljamo u obče svakomu na srce, koji nam štograd duguje, da nam dug što prije pripošalje, da ne budemo prisiljeni poduzeti strožije mјere i da budemo uzmogli i mi svim našim dužnostima zadovoljiti.

Komu je do toga stalo, da se udrži ovaj jedini list za istarske Hrvate, mora mu priteći u pomoć materijalnim i moralnim sredstvima.

U Trstu, 25. junija 1896.

Uprava "Naše Sloga".

Glavna skupština političkog društva "Edinost"

(Konačno).

Družbeni tajnik g. Cotić pročita zatim obširno i zanimivo izvješće o djejanju odstupajućeg odbora tečajem zadnje državne godine i o političkom stanju Slavena u našem Primorju.

Kad razprave o tom izvješću reče član inžinir g. Mate Živic, da premda prihvata tajnikovo izvješće, ipak misli, da bi odbor političkog društva imao raditi više javno, nego li tajno, jer da se tajnim djejanjem postizavaju samo mrvice, a mi mrvica ne trebamo, nego svoja prava.

Dovjetnik g. dr. Mate Pretner prihvata izvješće, ali se ne slaže sa vjećitim pritužbama. I on je za što veće javno djejanje. Sve što nas tiši, valja da otvorimo iznašamo na svjetlo. Izvješće

se opet većeras ovamo vratiti pak u znak veselja i zadovoljstva, da ćemo piti same lu-nu-ti-i-lje dolje u pivnici, koje imaju već tri ljeta. Ha, već se usaprieda veselim! — Spavaj, spavaj Leviću, ta velerat ćeš malo, aki ti se želite ispunite. (Zamisli se malo i udari se po četu, -reče): Zbilja, Lević mi sinčić nije vino platilo, pa neki dan onog pilica, kojeg sam mu pripravio, ahi skoro bio bil zaboravio — još za njegov imendan onaj gospodski objed sa debelin parčem pečenim ahee! Još, još se domišljam — nu ta zašto se mudim, kad sam kredom sve zabilježio. Da vidim dakle, koliko je svega dugu. (Idi na vrata. Gleda i broji znamenja kredom učinjena pak broj). Litra od njegova imendana do danas je popio a usta ka hucnut: jedan . . . tri . . . deset . . . petnaest . . . dvadeset i pet . . . i . . . dvadeset i pet . . . šta ništa više? E stavimo trideset i pet. Krđmar Migalo ima toliko skribi po glavi, pak je sigurno kakav litrič zaboravio zabilježiti! Stavimo dakle trideset i . . . nu neka bude četrdeset. Lević ima još sve, pak će ju platiti, ako no miljen, a to silom. (Lević su se protegnut i zahrnute). Spavaj Lević, spavaj! Tako da lakše učiniti račun. Dakle četrdeset neplaćenih litara vina po-o-o-trideset, neka bude po četrdeset, to je upravo šestnaest florinaca. Sada čekaj Leviću, da vidimo, koliko si pilica, kopuna i . . .

(Migalo krčma. Subotinsko jutro. Lević spava još kao panj sa razkuštanom glavom, spuštenom na prsima, a ruke drži prebačene preko maslonastoga skroba u krž na hrbitu. Pred njim stoji pol litra vina i čašta; na uglovi od mize sitka; napolako nalazi se nova jaketa, iz koje viri velika novi crvena novčarka; blizu jakete leži i nov klobuk. Migalo dolazi.)

Migalo (motri ga sažaljivo): Vjere mi moje, ovaj čovjek morao se nasplati. Koliko sam sinočno radio, da ide kući, a on nije htio, pio jo, piši-o, pače piši-li — sumo skupa. Meni se počelo klimati, pak sam išao na postelju, a njega tvrdoglavca pasio sam ovđe, mislio, da će dajbudi protegnuti se na ovaj dugoj krov, ali eto gde ga kako spava! (Približi mu se, drma ga po malo i zove. Lević se nije krene, zamirnula zlovoljno kao kroz san, pak si još bolje prekrizi ruke). Kako mrtav spava! Danas je pozvan na sud radi tužbe Pravideće — rekao mi, da će danas osudu biti izrečena protiva Pravida, a on da će

govori više o političkom položaju, nego li o djejanju odbora i društva. On se piše, koja je zadaca i koja svaka naša društva. Resolutcijami i programi nepostizava se mnogo. Politiko vodstvo valja preprestiti narodnim zastupnikom.

U Istri je primjerice vodstvo u dobrih rukama. Društva neka bude glavna zadaca agitacija. Uzorom neka mu budu Korušci i antisemiti u Beču. Raditi valja javno među narodom.

Sa našim okolišanima dade se mnogo učiniti (?) što nam pokazuje gospodarska zadruga (?). Tamo, gdje narod spava, vlasti nesvest i težko se dade što postignuti. Ostavimo sustav na strani (?), i stupimo medju narod. Konacno postavljati predlog, da se izvješće uzma do znanja i da se naloži budućemu odboru neka očluje po navedenom programu.

Trgovac g. Vjekoslav Gorup kano okolican spominja, da je doduze mnogo nemara u našoj okolini, ali da imade i avenitij muževa, koji se za narodnu stvar zauzimaju. On želi javne skupštine u okolini, da se suprotstavimo narodnim protivnikom, koji idu za tim, da u okolicu potaljane.

Zastupnik g. Ivan Nabergoj neslaže se sa predgovornicima. Predsjednik i odbor rekuo nam galu istinu, što je posve u redu. Izvješće je hvaljedreno što nam ne sakriva ničesa, već otkriva raka na našem tjelu. Nije pravo što gospoda prigovara tajnom djejanju odbora i što ovaj neobješa svega na veliko zvono. Po njegovom mišljenju nije odbor u tom pogrešio. Oprezna takтика zahtjeva, da se ne odkriva svojih osnova, dok nije umjestno. Istina je neobična, da se šteta laguje postigne privatnim nego li javnim putem. On je zahtevali svim onim, koji rade za narod javno i tajno.

Nasi narodni protivnici idu zatim, da nas moralno i materijalno unište. Dužnost nam kaže, da se braniemo zubi i nokti i da radimo na to, da se sadašnja stanje postigne privatnim nego li javnim putem. Naši narodni protivnici idu zatim, da nas moralno i materijalno unište. Dužnost nam kaže, da se braniemo zubi i nokti i da radimo na to, da se sadašnja stanje postigne privatnim nego li javnim putem. Pouzdano valja, da izkazamo onim, koji čute s nama. U vremenu izbora treba napose, da se pouzdamo u naše po-

litiko društvo. Mnenje gospode u odboru političkog društva neka bude i naše mnenje. Nezaboravimo pak nikada, da je mnogo ljeđje kritizirati nego li radi. Društvo neka radi, ali kod te radnje valja da sudjelujemo svi.

Gosp. Gorup odgovara na to, da

se nije htio izjaviti proti odborovom djejanju, već samo izpraviti nekoje neizpravnosti tajnikova izvješća. Želi nadalje, da i u zastupnik g. Nabergoj sazivao skupština kao što čine njegovi drugovi gg. Laginja i Spinčić. Time bi se stekao velikih zasluga.

Zast. g. Nabergoj odgovara predgovorniku, da mu se čudi, što izraza ovđije tekst svoju želju. Zastupnik Laginja i Spinčić imaju bez dvojbe velikih zasluga za Istru, ali tamo su druge okolnosti, nego li kod nas. Oni su odaljeni od svojih birača, koja valja da sakupe, ako se žele s njimi pogovoriti. On je i bez sastanaka uvek u doticaju sa svojim biračima. Stupio je pred svoje birače uvek, kad je to trebalo, a tako će činiti i u budućnosti.

Zastupnik Spinčić reče nato u glavnom slijedeće:

Gospodo i braćo! Nekanim govoriti o položaju u obče, već jedino obziru na Trst i njegovu okolicu. Izlije se uvek, da je Trst sagradjen na slovenskom tlu. Ovdje bijaše doduše u rimsko doba rimska naselbina, nu od seobe Slavena na jug bijaše tu po velikoj vedi stanovništvo slaveno tlo.

Među onimi, koji su taj grad sa okolicom u XVI. veku izručili pod zaštitu Habsburga, te posneli u Gradac dotičnu listinu, bijaše osoba, kojih imena bijahu doduše polatinjene, ali korjen tih imena jest slavenski. A takav bijaše Trst sve do ujnovije doba.

Okolo god. 1850. bijaše u Trstu sa okolicom po službenoj statistici 25 sto Talijane a god. 1890. bijaše ih već po istoj statistici 75 sto. Pri tomu se moramo upitati; tko je to prouzročio? Očitujem, da se neslažem ni sa g. Nabergojem, niti sa ostalim govornicima. Nesto smo dođuše i sami zakrivili, ali svakako je više tomo krv sustav, uslijed kojega se je primjerice u Istri u jednom veku našli vlasti vise naroda polatinjene nego li za pet vječeva mlijetacke vladavine. Da smo nesto i sami tomu krivi, svjedoči nam i današnja skupština. Premalo nas je ovđje a razmjeru

purana sa svojimi prijatelji pojeo od tvogu imendana. Da, od imendana ovamo, jer na tvój imendan platit će mi vas dogodno tri mjeseca sa 60 forinti. Pošteno — tako je. Dakle od tvoga imendana ovamo pojeo si drugi moj Leviću: deset pilica pet kokoša, jednog kopuna i jednog petecenog purana, kojeg ti pripravil za tvój imendan. Da, pošteno . . . pravo . . . upravo dobro su onimi 60 forinti platilo i . . . i . . . purana počela su upravo neznam . . . pak . . . ! nek ide opet u račun. Dakle deset pilica, pet kokoša, jednog kopuna i jednog petecenog purica, to sve skupa . . . uh . . . da bi te bies . . . glava me boli . . . to dragi moj Leviću iznosi for. deset i pet je petnaest i pet je deset. . . ja . . . to nije dosta. Gde su drva, lonci, voda, sol, moj trud i gubitak vremena . . . to sve metnim deset forinta. Dakle za ova dva poslijednja mjeseca imam dragi Leviću danas u večer izboriti četredeset i šest forinta! Liepa je to za mene svotika! Leviću ču posilit danas da plati, jer mi sinoč rekao, da je prodao najzadnjega voličića, kojeg je imao, pa dobio sto i toliko florina za nj. — A! zbilja, da vidim, jo li su novci još u novčarci. (Stupi juketi Levićev, izvadi novčarci, otvori ju, pa reče): Pošteno je . . . pravo je . . . Upravo sto forinta je još nutri. Od ovih će mani ostati najmanje petdeset, jer velerat će pucati tamo doll e-o-o-one butilje fine

Izdati svakog četvrtka na arku.

Dopisi se nevrataju ako se netiskuju.

Nobilijegovan listovi se neprisjećaju. Predplata s policijskim stojilom 15 tor., za sejake 22 tor. na godinu. Razmjerno for. 25/3 i za pol godine. Izravno carevine više poštanske.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farnese br. 14.

Slogom ratiti male stvari, a noseći sve pokvari. Nar. posl.

neće dugo potrajati, da ćemo se naci u enom položaju, u kojem bježe nekada rimski povjednik, koji je uzlikuo: „Caesar, morituri te salutant!“ (Cezar, umirajući te pozdravljaju!)

Što možemo sami nčiniti, jest to, da se skupljamo, da narod podučujemo, da ga osviješćujemo, te da ga upozorijemo na pogibiju, u kojoj se nalazi njegov vlastiti narodni život.

Opstupljem dakle: mi propadamo, što nam svjedoče statistički podaci, u nepropadamo samo mi, već gubi ova nasa tla takođe slavni dom Habsburga.

Ako oni, koji su na čelu uprave — mislim navlastito primorske — neuvidjaju toga, tada nemamo više kazati, da su slipi, n go . . . (Ovdje je govornika prekinuo vladin zastupnik, zahtjevajući radi zadnje izreke, koju mi izpuštamo, da se moraju dotiće rieti Spinčićevi učiti na zapisnik).

Zastupnik Spinčić nije se tomu nimalo protivio, već je dapače sam u perku krvavog konca govora, očitovav na koncu pismeno svoju želju, da se dotične njegove rieti prijerenjem putem dada do znanja na previšnjem mjestu.

Pošto je skupština nakon gotovog zapisnika govorniku burno povlađivala, kano što i prije, kad ga je vladin zastupnik prekinuo, proglašio je ovaj, da razpušta skupštinu.

Na izričan upit nekojih skupština na odgovori vladin zastupnik, da je razpušta skupštinu radi toga, što su skupštini pjeskali i odobravali riečima zastupnika Turčića.

Dozvolom vladinog zastupnika dao je zast. dr. L. Č. i nj. slediće izjavu:

„Nekoliko nas, koji javno radimo, podijeljeni smo u svojem delovanju na stokrajeva, mučiće si tim tielo i duh. Ja bih primjerice morao danas biti radi prave narodne potrebe na drugom mjestu, nu na želju i pozivu odbora političkoga društva došao sam amo u namjeri, da raztumačim naš politički položaj. To mi je razpuštanje skupštine onemogućeno. Proslijedujem proti tomu tim više, što nemogu toga smatrati osobnim činom gospodina vladinoga zastupnika, već je to žaljivo izraz njegovog službenog položaja. Pošto je tomu tako moram također izjaviti, da iz vjernih suradnika svih onih službenih organa, koji bi htjeli raditi na korist našega naroda, možemo istotako postati odlučni protivnici naših protivnika.“

Nakon razpušta skupštine zavladala je u dvorani skraju razdraženost. Sa svih strana čulo se usklika, povika i prosvjedi. Značajni bijajući povici: *Talijani Primorja mogu slobodno rikati: „Viva l'Italia! Viva Umberto!“ Njim je slobodno priredjivati izdajničke demonstracije, a mi ne smijemo niti istinu konstituirati, itd.*

Skupštinskim razidženje se zatim razpravljaju živahno i odsudjujući najodluknije tokovo pestupanje oblasti.

Dopisi.

Iz Lovrana pišu nam 11. jula: „La vittoria degli Italiani a Lovrana“, šta

sam danas va talijanskih vojnih, a to će reć, da su va Lovrane dobili — Talijani. Na čest bila „vittoria“! Lovranci Talijanasi su svoju storili. Prevarili su ubogi vojnici — a sada se s njim rugaju: „Gli Italiani hanno vinto“. To ti je paće i zasljepljeni moj puček! Sad vidiš, sad znas, za koga si se muči, sad znas, za koga

si se svadili sa svojom braćom, s ljudi tvoga roda, od tvoje krv i od tvoja zajaka. „Gli Italiani hanno vinto“. Talijani su dobili — a Ti moj mili puček, Ti si plijau na grub od svojih starježa za koga? — za Italijana. „Gli Italiani hanno vinto“, govoru talijanski vojni i Talijani va Lovrane! Zločesti duh, paklenska obojija, prokletstvo je dobilo govoris cimiteria duh naših pokojnih. A nad naš Lovrane, nad naše rojeno mesto dignuti se je crni oblak, od koga nam preti zlo, zlo i zlo...

Ča će reć svet? Ča te reć jedanput naša deca, kad budu doznala če se je naša dogadjalo? Ni bilo dosti, da se med sobom koljemo, grizemo i da se ubijamo, no, Talijanom se je otelo neć drugega, otelo im se je, da mi propademo, da se za vavek unesrećimo. Ja, na sramotu celega našega mesta, na pörigu celega našega, moralo, se nač nekoliko zapeljanih, ki su ruku stavili na sivega sirota starca, na čoveka mirna, dobra i ljubezni, na čoveka, ki je još sada naš otac, naš po-glavar — na našega glavara g. Ivan Turčića.

Bilo je to petak na dan, kada su finili balotaciju. Naš potest je bio vrul doma i prebućeval se. Dole va „apoteze“ od gospa Tončića bil je njegov brat gospodin Matej i sekretar Vidović. Neki talijanski zlodjeji priliš su va „apalt“, pak su počeli napastovati čestitega našega g. Mateta, dokle su našljali na njega i na g. Vidošića. Videla je to devica od gosp. potest i potekla kako brez duši gore na kuću i zavapila: — Gospodine! gospodine! brata te vam ubit, brata te vam ubit! Gospodin potest goloruk skoči do vatre „buting“ da će brata olvariti. Komač su ga oni zlodjeji videli, skočili su na njega, hitili ga na tla, udriši ga s palicom po glave i počeli ga mlatiti s „k c o t“ po glave, tako, da su mu strahovite rapi zadali na čelu i okolo oči. Na tu su drugi našljali na skoči i naš potest, krvavi raskinjeli imel je još toliko jakosti za pogoreva na kuću na skoči, pak se onde puku pokazal i rekal: — Deset let je već, da stižem kom-nunu, deset let sam gledal kako bin sam bolje koristil, o čem noka sam Bog sud, pak vidite ču sam za plaću dobil! Pogledajte oru kro, ore rane, pogledajte ovi rukai soi na „bokunel“, to gledajte, to je moja plada. Recite lovrenskemu puku, da mu ne fali, nego, da svojeg potestu... ubije...“ — To je rekao tužan starac — to je rekao i propakal, propakal su i ljudi, ki su ga onakovage vidjeli. Krv ni voda. Mu ovim zapeljanim ljudem još ni ni to bilo došti. Kada su „potestu“ zmlutili pokle su na silu oteli poč me va kuću, onputa su sli za gosp. Vidošićem, da njega zakolju. On vas prestrašen potekal je do vrat nekoga „junaka“ ki od

Migalo (skočio na prozor): Ljudi božji ovamo brzo ovamo, ovđe se potinilo razbojstvo — Levic umire u krv. . . (Se-lijani doleku soi u strahu pitajući: „gdje je Levic“, pu zagledat ga sezvana za stolicu i mizu, zavari jedan seljan): Aha pijanac Levic je našao što je iskao. Njio umro ne, već je živ, a ne vriedi da živi, kad našum se takova sramotu čini. Radi njegova života mnogi se skanjivaju, misleći: — Kako je Levic, da su svi ostali. Vidite ga tamo, kako plae i leži na podu kuo živine pijano. L e v i c : Ljudi božji pomozite mi. Nikad vas neću zaboraviti.

Migalo (dignuo ga sezvana): Uh velike neće moje. Ta Levic, gdje ram je klobuk? Jaka je novčarka?

L e v i c (zagledav okolo sebe): Grom i striela. Dakle: klobuk, jaketu i novčarku su mi ukrali, a u novčarki sam imao 100 for. Prokleti čovjek, prokleti grib, prokleti pijači, što si već od mene načinilo!

(Dodatak poglavare selu)

P o g l a v a r s e l a (čupav) (stupi napred): Čemu ta vika? (Uocij sezvana Levicu) Aha Levic opet tu. Tukao se valjda, pa su ga svezali. Sram te bilo Levicu, ti amotis svoju kudu i sve naše seto. Ja toga više nemogu tripti. Puklo kuda puklo, podi ēu na sud i zahtjevati, da ti oduzmu gospodarstvo. Ta ovo već mi je kmetstvo skoro na bobnu!

(Konac sledi)

siluega „kuraja“ mu ni otel odpretni vrata. Ma ča ni on storil, storila je vredna neka gospa, u čijoj se je kralj brižan mladi komad nekako spasil. Još im ni bilo ni tege dosti, nego su počeli stresati i vrati. Kako i prvi put potest, i po sile su oteli pod mitar kako lupeći, — na sredu nisu mogli to storiti.

Dragi put, ču vam povedat, kako su oteli nakoči na vaper „Sen“ i kako su oteli ubit vrlega kapetana g. Stanger. Još su vam povedet, kako su navali na neke druge naše ljudi, na vrednega našega kapetana g. Mandića. I vana i na nekem druge. Za sada dajmo, da razmisljamo malo o tom, ča se je dogodilo.

Nas put ni učen ni razum, kako bi bil, da su mu dali škole Talijani, ki su u Istri puno let imeli u rukama Škare i suko. Talijani su naš narod pastili, da živi i da umira va čremu neznanju, za snaži, da će samo tako moć s njim voditi. Pak da vidimo? Neuk čovek redko kada misli svoju glavu, i vavek se puni napuhnut od druge. Tako je bilo, a još je i dan danas va ovemu našem nezrećem Lovrane. Va žmijne vina mnogi će čovek zapiti svoju pamet i svoj razum, pak je rekao i storil više stvari, za koga će se kasnije kajat. Koliko su mu naši ljudi govorili, pak za svem tem niš koristilo. Kada si god bil, tu si samo čul: — Prodali su mi poprav Hrvatsku, ale: — prodat će nas, i prodat će nas! Ča su samo za nebogega Piggli izmislili? Ma pustimo to, zač s tim će imet sud posla, kako s puno drugih stvari, ka to poč, ako će Bog, valje do Beća, do našega premiolstva cestava. Al ljudi božji! Recite mi malo, ja vam ki od nas platili same pol litri vina, da budete s nama? A znate i sami, koliko su Talijani za vas trošili po ostarjaj, dokle su vas s „misluranim“ vinom omamili. A čigovemi se je beći to vino placevao? Ča s beći od talijanske lovrenke gospode? Ma ja, zač se nebi oni za solad obesili. Tako čigovi su to beći? Od zvani i to talijanski, talijanski i talijanski. Al vidite malo, kakovi su ti vaši Talijani. Sada vam neće već da plaćaju, zač su finili balotaciju. Neki dan je neki jednemu međutri rekao: — Sior meštro, gremo popit pol litri! A on njemu: — Ne grem! A kmet je na to rekao: — Ne, ma bi mi bili neki dan platili i duplici...“ A ja, ja, tako je Talijani su vani placeni, da vas opiju, da vas omame, da vas prevara, pak onputa njihovi „faji“ pišu: — „Gli Italiani hanno vinto!“ Tako je bilo va Kastve i na Voloskom, ma onde su ljudi, ki brageše nose, ljudi, ki misle svojim glavom, pak ih nebi ni djaval prevaril, a kamo lovrenski Talijani, kimo sporučujemo, neka se vesele, koliko ih vojna, ma zadnja beseda još ni rečena.

Barba Tončić.

Franina i Jurina

Fr. Zadajui put si mi predikal, da će nam bit bolje, čim budemo sami oteli, povje mi malo kako to misliš.

Jur. A lepo. Zbirajmo u občinsku zastupstvu, u zemaljski sabor i u carski savet u Beču, samo naše našega zajika i naše krv, ki su poštioni i pravedni, ki ljube naš rod i naš zajik, pak će videt, da će bit bolje.

Fr. Ča je to sve?

Jur. Slobotno se va crikve i va škole, va kapitanete, va suđe, va kase i na občine samo našim zajikom i nepustimo, da nam plaćaju govor il piši talijanskim al nemškim zajikom, nego samo našim, kako to zakon oča, pak će videt, da će nam bit bolje.

Fr. Sve to bi se dalo storiti.

Jur. Ne bi se dalo storiti, nego storimo tako, pak će videt, da će nam bit bolje.

Fr. Ča si hodia niki dan va Poreč, da te store za županu?

Jur. Ma jušto za to.

Fr. Ali vero da te nete ni za pošupa.

Jur. Zašto ne?

Fr. Ač da nisi bia va škole a Kopru, pak da nebit za pravo puku strađat.

Jur. Vero co bit tako!

Fr. Ča bi reć, da su Talijani svojemu baštine zgodili bašta?

Jur. Ač nici već imali u njemu vira. Rabili su ga kako i cela, dokle su mogli, a kad ni već bia za njih, oda nogom v...

Fr. Tako sada ni kmetstini ni gospodale soldi?

Jur. Nič za to, samo da ima lipa murmurju poli gospode.

Fr. Vero ju imu i doma.

Jur. Huje me budi!

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirilja

1. Metoda u Istari pripisac nam je več g. Nikola Polić, župnik u Jelenjaku. Čavie 3 for. 50 nrv. — Velad. gosp. Josip Vrbka, kapelan u Šajnaju p. Barban poslo nam je 5 for. 85 nrv.

Opomena Cilatšnjem. Molimo svakog — esebite g. dјake — koji žele, da im se prevede premješta naziva, da nam razmato i svoje zadnje boraviste, da razmisljaju laginu našeg datičnega.

Priprave za buduće izbore za državni sabor u neovisnom ili takozvanoj V. kuriji. Citamo u raznim novinama, kako su počele političke i občinske oblasti pripravljati se u raznih pokrajnjih naše poli morarje za buduće izbore u neovisnom kuriju biraća. O kakvih pripravah u naših stranah t. j. u našem Primorju nismo do danas nista čuli.

Tektor danas stigao nam je o tom prvi glos i to iz občine Motovun u porečkom političkom kotaru. Od tamo javlja nam naime prijedlog, da je občinsko glavarstvo u Motovunu ovih dana raspolaže u sve podobćine županom (ni posto župnikom, koji vode matice) naredbu, da sastave „a scopo statisticu“ (u statističke svrhe) imenik svih muškaraca, koji su našvili 24 godine i koji znaju čitati i pisati. Ovi smo danas čitali u novinama svojedne Kranjske, da je vlasti načinila občinu, da sastave već tečajem ovoga mjeseca imenici muškaraca, koji su našvili 24 godinu bez obzira na to, da li znaju ili ne čitati i pisati.

* * * Mislimo dakle, da je i c. kr. namjestničtvu u Trstu izdalo na sve c. kr. političke poglavare, a ovi na svu občinsku glavarstva, da je občinsko glavarstvo u Motovunu ovih dana načinilo nalog, da se naime sastave imenici muškaraca, koji su našvili 24 godinu bez obzira na to, da li znaju ili ne čitati i pisati.

Ako je tako občinsko glavarstvo u Motovunu izdalo spomenuti nalog u izbornu svrhu u V. kuriji, tad je stejerješki dometnulice, „koji znaju čitati i pisati“, a to je proti zakonu i proti tomu valja najodludnije proslijedovati kod odnosne političke oblasti.

Kako se već naši narodni protivnici ne plaže nikakva sredstva a izborne svrhe, to je moguće, da su se dogovorili, kako će u županijskih občinah Istri, gdje je ogromna vredna našega puša, izputiti sve one muškarce, koji imaju pravo izbora, ali ne znaju čitati i pisati. A tih je na žalost mnogo, to bi tim bilo utračeno izborno pravo ogromnoj većini naših biraca.

Upozorjemo dakle naše pravke u svih občinama Istri, da pripave na moguće talijanske spletke i da se odmah nuteći političkoj oblasti na zaštitu svojih prava.

Županac neš. m. u občini Motovun svjetujevo ovin, da popisuju sve muškarce, koji su našvili 24 godinu, bez obzira na to, da li znaju ili ne čitati i pisati. Toga neka se drži u svih ostalih občinama Istri.

Konačno upozorjamo na spomenuti nalog glavarstva občine Motovun slavnu političku oblast u Poreču molbom, da izvoli načiniti svim občinskim glavarom onog političkoga kočara, da se strogo drži zakona kod popisa enih, koji imaju pravo glasiti o petoj kuriji.

Predsjedništvo našega političkoga društva pozivaju gg. občinike i zamjenike k redovitoj sjednici, za nedjelju dne 19. t. m. u 10 sati u jutro, na kojoj će se moći ustaliti odredbi da buduće glavna skupština, na kojoj će se razpraviti preostali dio programa od nadnje glavne skupštine, koja bija razpuštena.

Mabelnik u občini Iekani bijaže izbran prošle subote dosadašnji načelnik g. Josip Mahnić. Izbor načelnika i savjetnika prisutvovan je kotarski poglavari i. e. k. namjestnički savjetnik g. Schaffenhauer.

Izborač sastanak u Šmarju. Žem. zastupnik g. dekan Josip Kompare, sastavlje-

za nedjelju dne 19. t. m. podnje podne svoje birače na izborni sastanak u Smarje. Preprečamo našim rodoljubom da tomu sastanku muogobojno prisustvovati izvole.

Održavanje. Ravnatelj ugarsko-hrvatskoga parobrodarskoga društva na Rici, g. Mate Pollich bijaše odlikovan od crnogorske kneze Nikole Danilovićem redom.

Mužka riječ. Dnešni naš drug, "Hrvatski Branik" štene izlazi već četvrta godinu u Mitoševići, i koji prati pravom bratom svetučni naš težki boj za obestak donosa u svojem broju od 11. t. m. na čelu vrlo krasan članak pod naslovom "Lega nacionale". U tom članku osvrće se na pogubno djelovanje tobož školskoga društva i na glavnu skupštinsku političku družtvu "Edinstvo" o kojoj kaže među ostalim i следеće:

"Professor Spinčić, poznati vrli rodu-ljub i zastupnik na saboru u Poreču i bečkom rukometu, govorio je prekrasan, promislen, promozan govor, kojim je na plaži natjerao svakoga, tko ga je slušao. U tom svom govoru navrša je polozaj Hrvata i Slovaca desperatnim. I doista tom drastičnom rječju kazao je podgubo istinu. Nasilje talijansko tako je grozno, da se to nikako opisati ne da....." su talijanski neprijatelji monarhije austrijske, ter se u osim krajnjima upravo geji i potiče irredentizam, a Talijani i talijanski očito i potajno očekuju s Italijom, dok Hrvati i Slovenci ne mogu dobiti najprimitivniji hrvatski "Lega nacionale" znade načina, da na kiljade eksemplara razturi među narod Istre i Primorja irredentističke talijanske novine, koje su inače i Austriji zabranjene. Što na to i puke mržnje na slavenstvo. Da skora će ministar Badesi glavom putovati po taj krajevi, pak čime vidjeti, hoće li on imati snage i volje, da toj hidri satire glava.

Desperatan je položaj naših braća u Istri i Primorju austrijskom. Prieti mi upravo posvraćaju propast, ako ne budu imali pomoci. Ete Talijani osnovaju "Lega", ter im pomažu. Hrvati imaju družbu sv. Cirila i Metoda, ali se čini, da mi to drživo slabu pomognu. Na noge se, Hrvati! Komu je iole moguće, neka segne i džep, pa neka to drživo podpomognat. Posmatrat do drživo velika je zadužba. Slobom koristi sudjelati se o tome, tko ima čistiji program stranke prava, ako nam tudi-nice budu otinom svog našeg nekaj komad po komad hrvatskoga ženitija i ako nam dječju bude odražaći od materina mlađe? Primimo se, za Boga ozbiljna rada, da nas ne dočeka proklamacija naših unuka!"

Mi stavljam na srce braći u Banovini osobito posluđuju dva stavka ovoga citata. Želite bo braće draga, da je nama posve ravnodušno bili Vi čisti ili blatni iako nam je u Vašem krvnjom utonuti u merutu lješnja.

Glasovi o zadnjoj skupštini političkoga društva "Edinstvo". Svi skoro hrvatski i slovenski listovi i nekoji časici i njemački bave se poslednjem skupštinom našega političkoga društva "Edinstvo". Nekoji od njih dešašaju potanka izvješće, a ogromna većina njih izjavljuje se našim simpatičarima o Slavenih našega Primorja i o pozitivnom djelovanju naših narodnih pravaka.

Mi smo zahvalni našoj braći, što prate pozorno našo javno djelovanje i uz to ih pozvate mlinio, da naše narodne težnje i naša opravданa nastojanja zborom i tvorom poduprijeti izvole.

Lista porotnika za predstojeće porote razprave u Rovinju. Dne 20. t. m. započeti će porote razprave kod okružnog suda u Rovinju. U talijanskim novinama nalazimo imenu portofnika, koji bijaše "arečkom" izabrani. U svenu imade 36 portofnika i 9 zamjenika. Porotnici uzeti su iz svih sudbenih kotara Istre, teži spadaju pod okružni sud u Rovinju, dokim su svi zamjenici iz Rovinja.

Izmjeđu svih tih 36 portofnika i 9 zamjenika našli smo jednoga ili dva Hrvata a svi ostali jesu Talijani.

Ovako sastavljena lista porotnika ugradila je tako talijanskim vikacem Istru; proti njoj našima ništa ni slavna većina istarskoga sabora niti slavni zamjenici odbori u Poreču. Ovi svi su vikali i bučili dok je bila jednom pravedno sastavljena takova lista t. j. iz Talijana i Hrvata, ali sada, kada neima takorekucu nijednoga Hrvata među porotnicima, to je pravdoljubivo talijanskoj gospodiji Istru posve u redu. Tačno se bi Hrvatovi sedili puški sudci po rodu, jeziku i čitačaju Talijani? Ako ih ovi veraznunji, emi tumaća u Rovinju, koji nije nikada vidio ni počete hrvatske škole. Stavljajuće ovo makabrusko postupanje sa ogromnom većinom pučanstva naše pokrajine do znanja našim državnim zastupnicom, molimo ih, da to prihvate ministru pravosudja, koji se je početkom ove godine u carevinskim višem izjavio proti tumaćenju kod porotnic razprava.

Svećenik po uzoru naših lažliberalaca. U nedjelju dne 5. t. m. priredili su toplokrvi Piranci izlet u Rovinj, da vratre "talijansko" braći posjeti ovi prošle godine. Izletalka da bijaše mnogo, svećenost u

Rovinju, neprakršljiva, gošta, sljana i vodica, govorac i pumač, koko. Kad je bliski, iščekati je gospodin učiteljicu, keda- lijebne gradi da dođe sa gospodinučicom, govoracu, kro, koja se je vukla poput crevne nit — glavna misao: sloga i jedinstvo u borbi proti tajnjicu i nametniku. A koji je taj nezreli žudnjac u Istri, netreba nam tekter naglasivati. Među rođajućim gorovnicima nasao se i prečastni g. kanonik Vidali, koji se je sjetio i "dusenju ženitice sv. Eufemije sa sv. Juriju", ter je izkazio svoju časnu uz vrući uzikl: "alla patria unita" (ujedinjenju domovini).

Ali nećemo, da iztražujemo, gdje i

koja je to ujedinjenju domovine preć, a

konstatiramo jednostavno, da kad bi se

usudio koji naš svećenik govoriti ovako

javno između više stotina osoba, sve

sa mih pristaša takozvana talijanska-liberalna

stranke, to bi lažliberalni talijanski listovi

digli proti njemu nebo i pakao, a klevete i ocrnjivanje letila bi proti njemu na bi-

skupsku kuriju, a možda čak i u Rim.

Ali što može Talijan, to nesmije Hrvat ili Slovenc — kaže moderna talijanska po-

slovica.

Izlet Tržaškoga Sekela izlaz je prošle nedjelje užrakos raznim neprilikam i avakajkom protivštinom najlepše. Najprije odkazao je društvo vožnju iznajmljeni parobrod "Piranese" pod izlikom, da mu se nešto u stroju pokvarilo. On je pošao na put odmah slijedećeg dana. Na dan izleta, i to pošto se

bilo sakupilo veliko mnoštvo izletnika na obali "Alla Santu", čekajući drugi iznajmljeni pa-

robod "Risanu", koji je imao stignuti u 2 i pol sata u Istru, stigao poslije treće, ta iz-

javi oduhor "Sokola", da nemaze u Devin,

jer da mu se nesto pokvarilo u stroju.

Sakupljeni bijaše radi tih "nepredviđe-

nja" oštećenja silno ogorčeni, jer su znali

ako je do toga došlo. Nu oni se nisu dal-

tim prestrasiti, već se podašo željeznicom do Nabrežine (Bivio), a odatle vozovi i pješice

u Devin, gdje ih je veliko mnoštvo naroda dočekalo i gdje se je razvila krasna zabava.

Izlet je dakle uspio sjajno, užrakos talijanski spletak.

Obični izbori u Lovranu. Kako smo predviđali, pobijedile su kod petom minulih izbora u novoustrojenoj občini Lovran grožnje, varke, pijkane i slijeprice.

Nasim odmetnikom i talijanskim doto-

puhom pošlo je za rukom u toliko zaslijeti

i zavarati izvanjski pak ludimi obećanjima,

predeinim grožnjama i lukavim varkama, da

su pošli kano slijeći i blešti u boj proti ro-

djenoj braći. Zagljepljen bezdušnom varkom, bili bi počinili još veće zlo, samo da zado-

volje smradnog ravnodnikom.

Naš redoviti dopisnik izvješće nas o uspjehu tega izbora, što donosimo na drugom mjestu, a o tome biti će još govor. Za da-

nas spominjemo još i ovdje, da si je zaslijepljen i podkupljeno lovrensko mnoštvo nakon svršenog izbora okajalo griešne ruke krvilo

neudžna a poštena starca g. Ivana Turčića, na koga navaljše kano abručki razboj-

nici, raniv ga do krv, i poderao na njemu

odeću.

Ovo je prvi plod "talijanske pobjede", ali jednog "talijanske kulture" u Lovranu. Tom pobjedom i tom kulturom mogu se do-

ista ponositi lovrenke izdajice i njihovi go-

spodari u Poreču.

Za svoje nedjelo odgovarati će oni zlo-

cinci zakonu i Bogu, a javno muniće čini

odgovornim i one, koji su bezsvestnu sru-

štinu javno i tajno proti čestitom gradjanom i

občinom pobunili i napokon one, koji su

značili, što se u ovaj občini smije i pripravlj-

ati pak muknuli nisu, da stanu na rep

bezdušnim smotljivcem i bezobražim buni-

teljem.

Kako nam od tamo prijatelj u kratkoj javlja, da izbora nije niti došlo, jer su od lovrenskih talijanaca zavedeni i podkupljeni sarenjaci navalili na predsjednika komisije g. Rubinića, koji da je jedva živ utekao. a

gosp. komisara da su moralni čuvati oružni-

či. Uslijed toga bijaše izbor odgođen.

Ovo je drugi plod bezdušne agitacije lo-

vrenskih talijanaca i odpadnika, kojim ne bi-

juše dosta, da su posigli kod kuće sjeće raz-

orda i neologe, koji su potakli svoje podpre-

nicu na dijvičke čine, i koji će bila moralno

odgovarati za nevinu prolivenu krv u gradu

Lovranu — kako izvještjamo na drugom mjestu.

Mi se doista čudimo, da nije bar ovaj

slučaj u Mošćenicah predviđela politička

član u Voloskom, kojih mora poznato biti, da se je sve te mirno, gladalo ili kojkako izprativalo i Gospodu talijanske klike i vi vi, koji jim držite ruku, gledajte, da ćeš ste dojerati stvari. Prevaren narod i proliveva krv, je van na duši, na duši, na duši.

Za hrvatske svetilištne dijake sakupili su dionicu naši zemljaci, nalazeći se u Eureka City — u južnoj Africi for 299 i 142, poprativ rečenu svetu sa aljedčem pismom:

Nije podpisani sakupio je pomoću go-

spodina Josipa Poščića srođu od L. 25

uglo vr. u zlatu.

Sveta sakupljena je od primorskih Hrvata, nalazeći se u okolicu Barbertonskoj južno afričke republike Transvaala.

I to sakupljaci darovali su svaki po 2 L., gosp. Franjo Poščić iz Veprinca, Kuzma Stipčević iz Drage kod Kicev, Ivan Makijanić iz Starigrada u Dalmaciji, Ivan Brčot iz Korčule u Dalmaciji, Nikola Stanković iz Iza u Dalmaciji također svaki po 2 L., Franjo Žvančić iz otoka Brača, Lazar Vuković iz Boke Kotorske, Nikola Perić iz Majkova u Dalmaciji, Tripo Faso iz Stivana u Dalmaciji, Ljudevit Petrinović, Mirko Petrinović, Mate Kabilin, Franjo Zoričić, sva četvrtorica iz Novoga u Vinodolu, Spiro Juranović iz Zelenike u Dalmaciji, Antun Čar iz Veprinca, Luka Bratović iz Konavla u Dalmaciji svaki po 1 L.

R. Petrinović, povjereo.

Za mužku podružnicu države sv. Cirila i Metoda za Istru u Kastvu sabrano u prijateljskom društvu občinski glavar g. Mirko Jenčić dne 5. t. m. Cirilo-Metodijskog dana 6. for. 25 nv.

Iz Eureka-City (Južna Afrika) pišu nam 14. junija 1896. U dalekom svetu milo je nam Hrvatom čuti kakav ugoden glas iz mile nam domovine, al na takav glas na kojeg vam odgovaram, zadaje groza svakom čestitom Hrvatu.

Kako svaki čestit čovjek, bio on ma koliko mu drago odajen od svoje domovine, ipak on ju uvjek žarko ljubi; kao što svaki narod, tako isto i mi Hrvati, nastojimo, da izkazujemo i ovdje ljubav i milosrđu našoj domovini. Ta nam se ljubav i u stranom svetu u naših grudi često užire.

Na primjer: sastanak se dvojica nepoznatih domorodaca, pozdravljamo se u stranom jeziku, al na brzo se upozna naših hrvatskih, te se čuje do malo oriti onaj milos pozdrav naš: "Živila Hrvatska!!"

Koliko daleko miline očitamo, kad se u stranom svetu hrvatski razgovaramo, toliko ljubavi nastojimo, da svome rodu izkazamo.

Ako prekremo slijedeći osobito mi primorski Hrvati, da se iz onog našeg klijastog kraja, iz kojeg nas tuđim tjeri, više puta odaleći moramo, ali ipak uvjek duhom u domovini ostajemo i težimo, da se povratimo u zemlju, gdje se vije mila nam trobojnica. Zato akoprem smo dug, ali smo uvjek dosta blizu za izkazat ljubav braniteljem zastave, pod kojom su naši pradjedovi svoju dragocjeni krv žrtvovali na obranu mile nam domovine.

U tu svetu ljubavi i zahvalnosti nastojali smo, da i mi našim mladim prijateljima štograd mlodadu sabremo, jer smo uvjereni, da ti naši mili mladenci iskreno ljube i štite svoj narod, što su nam potvrdili, skoro bili rekac, sa požrtvovanjem samih sebe za domovinu.

S toga saljemo na čest vjima i domovini ovaj dar, što njim ga prava hrvatska braća iz ljubavi od svog krvavog žutja poklanjaju. I kličemo iz dubine srca: Živili zagrebački svetilišni gradjanini!!! U iste dragovah iz hrvatskog Primorja i Dalmacije

R. Petrinović.

Dodim hvalimo ovim našoj braći u dalekoj Africi na rodoljubnog činu, preporučamo im vraći, da se sjeti e prirodi i naše pl. lenite "Družba sv. Cirila i Metoda u Istri". Živili svetlani naši zemljaci u dalekoj tajdi.

Nova poplevka. Na koncertu "Kola" u Zagrebu u slavu sv. Cirila i Metoda pjevalje se prvi put nova rodoljubna poplevka od Fr. S. Vilhara pod naslovom "Nema tega lovora". Upozoruje se občinstvo na ovu prekrasnu kompoziciju, koja odise sjećajem narodnim duhom, kao što sva djela priljubljenog narodnog skladatelja. Rieči spjevao je daroviti naš pjesnik R. Katalinić Jerotov. "Nema tega lovora" postati će sigurno popularnom popievkom, kao što mnoge druge skladateljeve kompozicije.

Drugi svećenički sastanak hrvatskih dijaka u Osijeku. Velo rado bilježimo, da se sačje ovih dana naša nadobuduća mladež u glavnom gradu ravne Slavonije, u Osijeku, da preko školskih praznika spoji zabavno i ugodno sa koristilom. Taj drugi sastanak imao je biti na Rici, ali možalo se da toga odustati radi žalostnih oduševljenja, koji danas vlađaju u tom umjetno otuđenom nam gradu.

Djacički sastanak trajati će četiri dana t. j. 16. 17. 18. i 19. t. m. Sastanak imade dva diela t. j. službeni i zabavni. Rodojubni crkvički građani i tamođna mladež sporazumili se da će hrvatskoj učestvojći mladeži osladiti boravak u Osciču veseljima i ugodnjim zabavama.

Službeni dio programa sadržaje sledeće točke:

1. Izvješće odbora. 2. Izbor novogoga odbora. 3. Organizacija hrvatskoga djecačkog list. 4. Naobrazba mladeži obujug spola na srednjih i visokih školah. 5. "Ciril i Metod", djejovanje toga društva i akcija djakača u tom pogledu. 6. Kakoćemo podići paku naobrazbu. 7. Odnosnici hrvatskoga djecačta na prim drugim društvo u monarchiji. 8. Eventualija. Našoj dijelnoj mladosti želimo iz svega srca najbolji uspjeh kod ovog sastanka. A hvalimo vjaju srdačnu, što je uvrstila u svoj program i vrlo važnu točku o "Družbi sv. Cirila i Metoda".

Djina mladeži! Sretnjim neka blagoslov. Tvoje plemenito nastojanje na Njegovu slavu i na korist svih Hrvata. (Dozajmeno zadužihip, da tej sastanak zabranjen. Op. ur.)

Izvješće kr. velike gimnazije u Sušaku za školsku godinu 1895-96. Dobrotom slav. ravnateljstva primili smo školsko izvješće kr. velike gimnazije na Sušaku i kojeg vadimo sledeće podatke: Profesora na gimnaziji bilo je 18, u sveznu 20. Djaka bilo je koncem školske godine 361. Po vjeri 937 rimokatolika; 20 grkokatolika i 4 mojsejeva. Po zavičaju: Iz Banovine 333; i Dalmacije 7; iz Kranjske 1; iz austrijskog Primorja 107; ostali iz Bosne-Hercegovine i drugih dijelova Hrvatske. Između svih djaka dobitilo je 65 svjedočbu I. reda s odlikom; 202 prvega reda, ostali druga reda sa i bez popravka i trećega reda. Između 107 djaka iz austrijskog Primorja jesu skoro svi naši mladići iz Istra. Između 65 odlikujućih imade 16 Istrana. Tako valja nadobudna naša mladeži; bistro si um, plemeni si srce i puni se znanjem, da budeš uz mogla danas sutra biti sebi i rodu na korist i spas.

Dne 23. junija zaključena je školska godina srećano. Poslije službe božje, koju je u dvorani nove gimnazije slazio pred gosp. kanonik katehet M. R. Š. izveden je sledeći program svetostnosti: 1. Oprostna beseda maturanta Petra Trpića sa zavodom, 2. G. V. Brož: Molitva mornara. Uđara učenički tamboški sbor. 3. Hanibal sokoli svoje vojnika. Latinski deklamaju šestoškolac Ljubo i M. Tom a Š. — Oprostaji Hektorov s Andromahom. Grčki deklamaju petoškolac Franjo Mavorjan, 4. G. V. Brož: Vrijeme slovenskih pjesama. Uđara učenički tamboški sbor. 5. Opis proljeća od sv. Gregorija Staroslovenski deklamuje N. i k. o. d. e. M. G. Š. — Pravodjivočica odvodi Bogu hrv. deklamuje sedmoškolac Dinko Mulanović. 6. Ranjanin Zajec: Ljepe naše domovine, pjeva učenički pjevački sbor. 7. Die Tabakspfeife. Njemački deklamuje četvrtoskolac E. i. d. i. e. Stanger. 8. G. V. Brož: Potpourri hrv. pjesama. Uđara učenički tamboški sbor. 9. Manzoni: Il cinque maggio. Talijanski deklamaju šestoškolac Rudolf Ožbolt. — Bézanger: Adieu de Mario Stuart. Francuski deklamaju petoškolac Makso Rošić. 10. F. S. Vilhar: Slovence i Hrvat. Pjeva učenički pjevački sbor.

Pristava za kemiju traži i ove godine sl. zemaljski odbor za Istru, i to za pokusnu postaju ili za gospodarski zavod u Poreču. Ovo mjesto je svake godine raspisano.

Plaća pristava iznosi for. 1100 i dva pet godišnja doplatka. Treba dokazati potrebno znanje iz kemije.

Od molitelja se zahtjeva podpuno poznanje talijanskoga jezika i eventualno poznanje drugih jezika. Mi bismo rekli po domaću: talijanski mora znati, a hrvatski ako zna, dobro, ako ne, još bolje.

Iz Dobrinja pišu nam 12. t. m. Doktora se imade ovde obaviti novi občinski izbori, jer dosadanjem zastupstvu ističe rok. Pošto je ovo občina, koja je jedna između prvih u Istri poprimila hrvatsko obilježe, to narodnostne borbe neće ni ovaj put biti, a tako se nadamo, da neće biti ni privatni raznici, već da će se, kao što i do sada pojedina selia med sobom složiti, te svako iz svoje sredine izabrati onolike vredne muževa za zastupnike, koliko im po broju počasninstva pripada, za koje će pak svi zajedno glasovati. Samo složno, jer gdje je sloga, tu je i napredak.

Početkom tekueg mjeseca dobili smo novog občinskog lječnika za zdravstvo občine Dobrinj-Omišlj u osobni veleučenog g. dr. Mata Dražića. Gospodin je ličenik naše gore list, rodom iz hrvatskog Primorja i to iz mjesto Bribira, pak mu ovime želimo, da so čim dulje med nama zadrži. Istima, njegeva će službi biti prilično težka, jer su obično razstrešene, a putevi nisu najbolji, nu pošto je gospodin mlad, to od njegove povrtnosti očekujemo, da se toga neće prestrašiti, već se med nama obliknuti, što već

pokazuje njegov kratki dosadanji boravak med nama. Mlada mu gospodina takodjer je re dom iz Bribira i po tomu dobra Hrvatica, pak im ovim kljčemo: Dobro nam došli i dugo se med nama zadržati.

Riedli pas. Župnik jedan na otoku Krku posjeduje psa, na čigovu riedrost vredno se ga očuvati. Pas kako nam je sam gospodar pripovedao, ima već 9 godina, a počeo je u doli od dvih godina, da kise punih sedam godina tu izvanrednost izvaditi. Nedak župnik, koji je prije učio na Ricci, a sad se nahodi u bogodolju, odgojio je i pripitomio psa u mladosti. On se skriva, zap, on ga odbranjava, kao ptica u krletci, ali nit pa nije zabavio njegovo ljubavi. Kad god bi rečen nečak imao doći na praznike, bilo je Božić, Uskrs ili u srpnju, eto ti pa pred parobrom, gdje ga je čekao. Taj posao obavlja još i sada. Ne zaprijeti li ga nevremenu ili koji drugi utroci, razliku u dolazku i dočeku može biti najviše od 6 sati. Ako pak nežak ne dodje onaj dan, u ono vrijeme, koje bi imao, tad trči pas po svih kućah, gdje obitaje nežjak kroz praznike boraviti, a ne nadje li ga ni tu, bježi opet pred parobrom, (do kojeg imaju pješice 2 i pol sata), ako imade do mala doći, inače čeka kod kuće, ako je razliku od sasama dana, al kad i ti prodju, a on ima doći, sto ga opet u luci, gdje će se na parobrod i na svoga dobratimelja.

Listnica uredništva.
Gosp. N. N. o. t. o. k. Krk. Vađeg „Zpravak“ nemotemo nikako prihvati jer ne imamo imati i radi njega posla sa sudovima. Niste bo odgovorni samo Vi za podpisani „Zpravak“ nego i uredništvo, o čemu imade stalnog izražanja. Ako biste hoćete našto ispraviti, a ono sastavite „Zpravak“ tako, da bar mi ne budemo imali okupanja sa sudovima. Da ste nam zdravo!

Br. 1833.

Natječaj

U smislu zaključka občinskog zastupstva od dne 2. junija 1866. razpisuje se natječaj na mjesto

PRV. OBČINSKOGA LIKVIDATORA, koji se ima baviti vodjenjem glavnih knjiga obč. blagajne i likvidacijom prigrada občinskog zemljiste uz godišnju plaću od forinti 500 i od likvidacije faktično realizovanih 5% od starijih, i 4% od novijih prigrada, koji posto tak predviđen je sa 700 for. godišnjih, kada bi dotični likvidator čistog kapitala po prilici 15.000 for. na godinu uredio.

Molitelji imade podnesti svoje molbe kroz podpisano, naslovljene na občinsko zastupstvo do 1. augusta 1896. i dokazati sposobnosti, koje zahtjeva ova služba, a napose vještina i brzina u računjanju, te podpuno poznavanje hrvatskog kao urednog jezika.

Prednost imati će oni, koji su služili ili služe u svojstvu občinskog blagajnika.

OBČINSKO GLAVARSTVO
Kastav, 1. jula 1896.

glavar:
M. Jelutić.

Krasni uzorek zasebnim strankam gratis i franko.

Bogata zbirka znakova, kao dosada nikada za krojače nofrankovana.

KOMADI ZA ODIEĆE

Perutnje i dozak za velečastno svečenstvo, predpisani komadi za uniforme c. k. crkvenika, takodjer za veterane, vatrogase, gombe, Ilire, suku za hujard i igraće stolove, pokrivala za rozove, loden. Veliki izbor štarskoga, koraškoga, titolskoga lodna za goepolu i gospodje po izvornim cimam, skladista u tako velikom izboru, kako takovih ne može imati niti dvadesetero konkurenta. Naševiški bor savno finoga trajnoga sukna u najmodernejšoj boji za gospodje. Sukno, koje se dade prati, putni ogretci od 4 do 14 for. itd.

POTRICA ZA KROJAČE

koja postave za rukave, gumbi, igle, konac itd.

Veličino suku a ne pravu kupovanju cimam, koga imade jošva vrednost odskodno za kroje, preporuča.

IV. STIKAROFSKY,

Brno (Centralna austrijska trgovina sa suknom.)

Najveći izbor suknja u vrednosti 1/6 milij. for.

Utemeljena god. 1860.

Pošilja se po poštanskom pouzeću.

NA OPREZ! Agenti i preprodavaoci nisu pod znanimenjem „Stikarofsky“. Da pro

pređim varanje p. n. odzivajuća, naznajam, da takovim ne prodajem pod robu pod nikakvom pogodom.

Magyar-Horvát tengeri gözhajó- Ugarsko-Hrvatsko dioničko pe-
zási részvénytársaság. morsko parobodarsko društvo.

Società in Azioni Ungaro-Croata di Navigazione Marittima a Vapore in Fiume

Plovitbeni red

izravne pruge između

RIEKE I OPATIJE
sa produljenjem do RIEKE I LOVRANA ter obratno.
Počinjam od 15. srpnja tek godina do nove odredbe.

POLAZAK IZ RIEKE:

POVRATAK NA RIEKU:

1. u 7 sati pr. podne u Opatiju	Iku i Lovran	1. u 8 sati pr. pod. iz Opatije na Rieku
2. u 8 1/4 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	2. u 9 1/4 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
3. u 9 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	3. u 10 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
4. u 10 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	4. u 11 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
5. u 11 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	5. u 12 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
6. u 12 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	6. u 1 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
7. u 1 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	7. u 2 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
8. u 2 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	8. u 3 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
9. u 3 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	9. u 4 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
10. u 4 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	10. u 5 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
11. u 5 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	11. u 6 sati pr. podne u Opatiju na Rieku
12. u 6 sati pr. podne u Opatiju	Loško, Opatija, Iku i Lovran	12. u 7 sati pr. podne u Opatiju na Rieku

SVAKDJANJA POŠTANSKA PRUGA

Rieka - Polesko - Opatija - Iku - Lovran
1. matrič.

Iz Rieke	u Lovran, Opatiju, Polesko i Rieku u 6%
" Rieke "	" Polesko, Opatiju, Iku i Lovran " 10%
" Lovran "	" Opatiju, Polesko, i Rieku " 11%
" Rieke "	" Polesko, Opatiju, Iku i Lovran " 2%

VEČERNJA PLOVITBA

Lovran-Opatija-Iku

samo na djelatne dane

Iz Lovrana u Opatiju u 6 sati po podne
Opatije " Iku " 6.45 " po dolazku onog parobroda,
koji polazi iz Rieke u 6 sati po podne.

Ravnateljstvo.

Skladište pisacog papira i drugih pisarsko-uredovnih potreboća za občinske, kotarske, sudbene, školske i druge uredne preporuča

ANTUN JERETIĆ u Gorici

Semenička ulica 3.

Vlastita knjigovežnica i zavod za ertanje knjiga
Zalihu lampijona u narodnih bojama po umjerenoj cieni.

Preuzima i izvršuje sve narudje brzo i točno, te šalje nepoznatim proti poziciju, občinskim uredom itd. pako sa popratnicom.

Sve potreboće za uđione, kao pisanke i risanke, koje izrađuju iz dobrega papiра, prodaje uz umjerene cene.

Na zahtjevanje izrađuje svežečice i sa hrvatskim napisom.

Preporuča se toplo rodoljubnom občinstvu

Sve strojeve za poljodielstvo i vinogradarstvo

Ciene iznova snižene

PREŠE ZA GROŽĐE, diferencialni sustav
Ovaj sustav preša ima najveću tiskuću moć od svih drugih, ma kojih mu drago bilo preša.

PREŠE ZA MASLINE, hidrauličko
preše, štrcaljke proti peronc-spori, Vermorelov sustav;

ove moje štrcaljke su poznate kao najbolje i najefikasnije: automatske štrcaljke: mestilnice sa spravom za molići jagode, preša za sieno, triere itd. tvori u najboljem proizvodu

IG. HELLER, Beč

II/21 Prater-strasse 49.

Cjenik i svjedočje gratis! -- Čuvati se konfuzacija! -- Traže se zastupnici!

Svećar J. Kopač Solkanska cesta broj 9.

preporuča velečastnom svečenstvu, crkvenim upravam, te slavnom občinstvu prave

PČELNO-VOŠĆENE SVIĆE

kilogram po for. 2-45.

Da su ove svjeće, koje nose protokolitani tvornički znak, nepokvarene, jumđim sa svatom od 1000. kruna.

Sviče slabije vrsti za pogrebe i postranu razvjetu crkava dobivaju se po vrlo

nizkoj cieni.

Prodajem takodjer tamjan za crkve!

Lactima najfiniji oljčni

kigr. po for. 1.20

Granis

kigr. po for. 1.60

Robu salje na sve strane austro-ugarske monarhije prosto od poštarine.